

Høringsvar om Fritidspædagogisk vision – SFO

Denne høring om fælles vision for det fritidspædagogiske arbejde i Aarhus er vigtig. Høringen viser en anderkendelse af den fritidspædagogiske indsats, men må også ses som en erkendelse af, at området ikke har fået den nødvendige politiske opmærksomhed.

Vi håber, at en vedtagelse af en fritidspædagogisk vision bliver afsæt for en ny begyndelse.

Fritiden har værdi i sig selv

Den grundlæggende præmis i visionen er, at fritidspædagogikken og børn og unges fritid har værdi i sig selv. Vi bakker 100% op om den nyorientering, som ligger implicit heri. Der fokuseres på børn og unges frivillige deltagelse og den brede dannelse. Vi ser alt for ofte at fritidsdelen beskrives som underordnet undervisningsdelen, eller som om fritidsdelen står i et modsætningsforhold til undervisningen. Ingen af delene er dækkende – fritidsdelen er komplementær. Visionen formår på fineste vis at beskrive netop det, når den lader de fritidspædagogiske indsatser og mål balancere i sig selv og forholder dem til det hele liv.

Hvis visionen skal være mere end en skrivebordsvision – så skal vi sikre at *alle* handlinger understøtte den fritidspædagogiske vision. Det kræver en kulturændring.

Samtænkning af SFO og FU

Vi ser et stort potentiale i, at man tænker fritidspædagogikken i SFO og FU samlet i en fritidspædagogisk vision, samtidig med at man tager højde for forskellene. Det fokus vil f.eks. kunne være afsæt for et bedre og tættere samarbejdet mellem SFO og FU, hvilket vil styrke fritidsområdet samlet set.

Visionen for SFO

Vi bakker op om visionen for SFOdelen, som vi også mener spejler den praksis, vi oplever i SFOerne. Vi ser pædagogiske medarbejdere med blik for det enkelte barns og et solidt fokus på trivsel, udvikling og selvstændiggørelse.

Processen omkring udformning af SFOvisionen bærer dog præg af at SFO kom med lidt sent, hvor FU var med fra begyndelsen. Vi oplever også, at involvering af SFOforældreråd, ledere af SFO, medarbejdere i SFO og SFObørn kunne have været mere solid. Men når det er sagt, så er afsættet for at arbejde videre hermed rigtig godt.

Forslag til handlinger

Børneråd: ÅFO ser gerne, at alle institutioner er skarpe på, hvordan de sikrer børnenes stemme; børnenes ret til at blive set, hørt og forstået, hvilket er afgørende at de får reel indflydelse og medbestemmelse. Dette bør altid være en grundsten i SFO.

Vi ser et spændende potentiale i et samarbejde mellem børneråd og SFOforældreråd. Ved at oprette børneråd i SFOerne skabes der også en naturlig 'fødekæde' til at deltage videre i brugerrådene i klubberne.

Vi mener dog ikke, at det skal opstilles som krav, at alle SFOer skal oprettes børneråd. Men det bør fremskrives eksplicit, at der skal arbejdes aktivt med at sikre børns medbestemmelse.

Styrkelse af SFOforældreråd:

Vi er glade for fokus på at styrke SFOforældrerådene. Den ret til medbestemmelse og indflydelse, som er givet til SFOforældre i Aarhus, er på sin vis et bevis på, at vi rent faktisk mener, at SFOen har værdi i sig selv.

Der er kommet flere SFOforældreråd til de seneste år, fordi der har været fokus på det. Men der er desværre fortsat skoler, som ikke har SFOforældreråd eller hvor arbejdet er lidt trægt. De skal have hjælp.

Der er nogle få ledere, som ikke ser en værdi i arbejdet i SFOforældrerådene. De mener, at arbejde blot kunne ske i skolebestyrelsen. Men SFOen er et selvstændigt, forældrebetalt, fritidstilbud og det kræver naturligvis mulighed for indflydelse, ligesom på de fleste andre dele af fritidsområdet (bestyrelser i fodboldklubber mv.). Muligheden for indflydelse skal ske, uden at SFOforældrene er nødt til at deltage i skolebestyrelsens vigtige arbejde med eksempelvis at sikre god undervisning, trivsel i udskoling etc. SFOen har værdi i sig selv og skal behandles som sådan og ikke blot som et punkt på en dagsorden.

Vi er som medlemsorganisation for SFOerne (med en medlemsprocent på 95) en aktiv medspiller i både oprettelse og understøttelse af rådernes arbejde. ÅFO har afholdt flere arrangementer om oprettelse af og arbejdet i rådene. I arbejdet med styrkelse af rådene skal vi tage afsæt i de skoler, hvor SFOforældrerådene fungerer og har gjort det i mange år til stor værdi for udviklingen af SFOerne. Vi skal også involvere skolebestyrelserne og deres foreninger, for at sikre det optimale lokale samarbejde. ÅFO tager gerne teten. Der bør også være fokus herpå i den af forvaltningen nedsatte SFOarbejdsgruppe, som har eksisteret i mange år, som ÅFO har været en fast del af.

SLF forløb og kompetenceudvikling af medarbejder: I udgangspunktet er kompetencerne tilstede blandt de ansatte i SFOerne, men muligheden for udfoldelse heraf er noget begrænset af utilstrækkelig normering og kort opholdstid, uegnede lokaler mv. Hvis der lokalt er et behov for kompetenceudvikling, skal det selvfølgelig være en mulighed.

Vi ønsker, at der skal fokus på ledelse af SFO, så vi sikrer at SFOen ledes ud fra den fritidspædagogiske vision og med en faglig forståelse for fritidspædagogikkens egen værdi.

Reduceret takst. Vi bakker op om at prisen for SFO skal ned for forældre med lav indkomst. SFOen er dyr i Århus. Men det er afgørende at dette taksttab ikke finansieres af SFOens samlede økonomiske ramme. Der må ikke ske besparelser på SFO som konsekvens heraf.

Længere planlægningshorisont: SFOens økonomi er særdeles sårbar både i forhold til børn med vidtgående behov, og det bør ændres. Samtidig er SFOens økonomi generelt sårbar, fordi den økonomiske tildeling løbende justeres ud fra børnetallet. Vi ser gerne at SFOen økonomi i den henseende kun justeres årligt i forbindelse med skoleårets begyndelse.

Digitale fællesskaber: Det skal være op til den enkelte SFO at vurdere behovet for arbejde med digitale fællesskaber

Mål og indholdsbeskrivelse

Det er en fin opdatering af mål og indholdsbeskrivelsen, som har gjort den strammere og mere præcis.

Andre forslag vedr. udviklingen af SFO

Dialogmøder for og om SFO

Vi vil gerne opfordre til at der kommer årlige dialogmøder med fokus på SFO. Møderne vil være oplagte afsæt for dialog om **styrkelse af SFOforældrerådene**. Endvidere vil vi her kunne igangsætte en dialog om, hvordan man arbejder med **mål og indholdsbeskrivelsen**, så den bliver mærkbar og levende i hverdagen i SFOerne.

Vi har i en årerække påpeget, at det er et problem, at der ikke eksisterer dialogmøder for SFO. Når vi nu for alvor skal til at arbejde ud fra at SFOen har en værdi i sig selv, så skal vi også skabe et dialogforum, der tager SFOen alvorligt. At SFOforældrerådenen kan tage med skolebestyrelserne til dialogmøde er ikke ligeværdigt. Mange af dialogmøderne på skoleområdet har ikke SFOrelevante temaer.

Lad os også i denne sammenhæng sikre, at der er overensstemmelse mellem vision og virkelighed.

Fritidspædagogiske rum

Delerum med undervisningen er ikke optimale for udlevelse af den fritidspædagogiske vision. Vi opfordrer til, at der vil ske en gennemgang af de fritidspædagogiske rums muligheder og begrænsninger med henblik på at skabe bedre forhold for den pædagogiske indsats og SFObørnenes fritid.

Analyse af SFOernes økonomi mv.

ÅFO opfordrer til, at der foretages en økonomisk analyse af SFOernes økonomi, hvor man også ser på forhold som organisering, ledelse, normering mv. Dette i henhold til at der netop er lavet analyser på dagtilbud, FU og skoler, som har betydet større indsigt i disse afgørende forhold.

Visionen for SFO kræver en kulturforandring, hvor vi også i praksis behandler SFOen ud fra dens egen værdi.

Med venlig hilsen

Anne Ernst Grøndal, formand for Århus Forældreorganisation